

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 19. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802493824.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

La Rochefoucauld var 45 Aar, da han udførte sit Portræt, Holberg 43. Det er to meget modne Mænd, som gør sig selv og andre Rede for deres Person. Holberg har i det foregaaende hist og her nævnet sit Ydre: sit pigeagtige Ansigt, og sin klejne Figur, naar han var plaget af Feber. Men han af maler ikke her sin ydre Fysik; en æstetisk Vurdering falder ham ikke ind. Derimod taler han udførligt om sin indre Fysik, sit skrøbelige Helbred, der har nøje Sammenhæng med hans svingende Humør, og det fører ham til de egentlige Karaktersvagheder. Portrætistens Oprigtighed er stor: Hvis jeg skulde opremse alle mine daarlige Sider, blev jeg aldrig færdig. Han afslører i den Grad sig selv, at han ved Nyudgivelsen af Epistelen i 1737 slettede den Passage, hvor han tilstaar, at Misundelse har et saa voldsomt Tag i ham, at han gør hvad han kan for at rakke ned paa sine Konkurrenter (S. 169). Det var en ond, men ikke usand Selvkritik; Forholdet til Andreas Hojer, som gjorde Holberg til Digter, viste, at Holberg, modsat La Rochefoucauld, kunde nære Had. Og Holberg var til det sidste unødigt haard i sin Kritik af Forfattere, som han opfattede som sine Konkurrenter paa Teatret eller i Litteraturen. - Sine gode Egenskaber vil Holberg overlade til andre at tale om, og dog er Resten af Stykket en Skildring af hans filosofiske Levevis, hans ærlige Overvejelser i religiøse Spørgsmaal, hans flittige Studeringer og hans Løfte om nye Værker. La Rochefoucauld har psykologiske Finesser, som Holbergs Selvportræt ikke har Sidestykke til, selv om hans 20 psykosomatiske Forstaaelse af sit Jeg ikke er uden Skarpsyn. Og i moralsk Selvvurdering kan den nordiske Filosof maale sig med den franske.